

Forslag til: Inatsisartutlov nr. x af x. [måned] 2014 om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Inatsisartutloven finder anvendelse på forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi samt andre dermed forbundne aktiviteter.

Stk. 2. Ved inatsisartutloven tilstræbes, at aktiviteter omfattet af loven udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med, under tilsvarende forhold, anerkendt god international praksis.

§ 2. Inatsisartutloven finder anvendelse på vandkraftressourcer med en skønnet kapacitet på 1 megawatt (MW) eller derover.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan træffe afgørelse om, at en ansøgning om forundersøgelse eller udnyttelse af en vandkraftressource behandles i henhold til landstingsforordning om energiforsyning, når det ansøgte vandkraftanlæg har en maksimal produktionskapacitet på op til 1 MW.

Kapitel 2

Forundersøgelser og udnyttelse

§ 3. Grønlands Selvstyre har eneret til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

§ 4. Naalakkersuisut kan på nærmere fastsatte vilkår meddele tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi. Tilladelse kan meddeles særskilt for henholdsvis forundersøgelse og udnyttelse.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi i forbindelse med udnyttelse af mineralske råstoffer meddeles af Naalakkersuisut som led i den samlede myndighedsbehandling vedrørende disse aktiviteter. Dog skal den konkrete tilladelse til vandkraftressourcen behandles efter denne inatsisartutlov.

Stk. 3. Virksomhed i henhold til tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse skal ske i overensstemmelse med denne inatsisartutlov, de i medfør heraf fastsatte bestemmelser og tilladelsesvilkår og den til enhver tid i øvrigt gældende lovgivning.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan meddele tilladelser efter stk. 1 til flere ansøgere samtidig, hvis de enkelte ansøgere kun forventer at udnytte en del af en vandkraftressources vandkraftpotentiale.

§ 5. Tilladelse til forundersøgelse meddeles for en bestemt vandkraftressource med tilhørende geografisk afgrænsede landområder og i øvrigt på vilkår fastsat af Naalakkersuisut.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelse meddeles med eneret og for en periode på op til 3 år. Naalakkersuisut kan meddele forlængelse af tilladelsesperioden for en forundersøgelsestilladelse med henblik på yderligere forundersøgelser. Forlængelse kan meddeles med op til yderligere 3 år. Den samlede tilladelsesperiode for en forundersøgelsestilladelse må ikke være længere end 6 år.

Stk. 3. En rettighedshaver har ret til at få meddelt en tilladelse til udnyttelse på grundlag af en forundersøgelsestilladelse, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Rettighedshaveren har gennemført forundersøgelser efter forundersøgelsestilladelsen og kan gennemføre projektet beskrevet i ansøgningen om meddelelse af en tilladelse til udnyttelse,
- 2) Rettighedshaveren har opfyldt vilkårene i forundersøgelsestilladelsen, herunder vilkårene for meddelelse af en tilladelse til udnyttelse på grundlag af forundersøgelsestilladelsen, og
- 3) Rettighedshaveren ansøger om meddelelse af en udnyttelsestilladelse inden forundersøgelsestilladelsen ophører.

Stk. 4. Tilladelsen kan meddeles til et af rettighedshaveren udpeget selskab, jf. herved § 8, stk. 1.

§ 6. En rettighedshaver skal regelmæssigt sende rapportering om virksomhed og aktiviteter omfattet af tilladelsen, og om resultater deraf, herunder undersøgelsesresultater, til Naalakkersuisut.

Stk. 2. Rapporteringer og data, som en rettighedshaver har sendt til Naalakkersuisut, jf. stk. 1, er fortrolige indtil 3 år efter tilladelsens ophør, medmindre andet følger af bestemmelser eller tilladelsesvilkår fastsat i medfør af denne inatsisartutlov.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser eller tilladelsesvilkår om rapportering samt om fortrolighed i forbindelse med denne rapportering.

§ 7. Tilladelse til udnyttelse meddeles for en bestemt vandkraftressource med tilhørende geografisk afgrænsede landområder og i øvrigt på vilkår fastsat af Naalakkersuisut.

Stk. 2. Tilladelse til udnyttelse kan meddeles på vilkår, herunder om en mindste eller højeste energiproduktion og om et mindste eller højeste vandudtag.

Stk. 3. Tilladelse til udnyttelse meddeles med eneret og for en periode på op til 60 år, jf. dog § 12, stk. 2.

Stk. 4. Perioden for tilladelse til udnyttelse efter stk. 3 bestemmes med udgangspunkt i ansøgers dokumenterede behov i tidsmæssigt henseende.

Kapitel 3

Betingelser og vilkår

§ 8. Tilladelse til udnyttelse kan kun meddeles til en virksomhed, der er et anparts- eller aktieselskab eller et selskab med en lignende selskabsform. Virksomheden skal have fornøden

sagkundskab og økonomisk baggrund for virksomheden og aktiviteterne efter tilladelsen. Virksomheden skal have hjemsted i Grønland. Virksomheden skal i hele tilladelsesperioden opfylde kravene nævnt i 1.- 3 pkt. og have rådighed over sin formue, herunder ikke være i betalingsstandsning, under konkurs eller i en situation, der kan sidestilles dermed.

Stk. 2. Den, der meddeles tilladelse til udnyttelse, skal tillige være ejer af vandkraftanlæg samt alle de dertil hørende indretninger, herunder dæmninger, kanaler, tunneler, bassiner, rørledninger, turbiner, transmissionsledninger m.v. til brug for produktion af energi i henhold til den meddelte tilladelse. Undtaget herfra er vandkraftanlæg samt dertil hørende indretninger, som er udlejet af Selvstyret.

§ 9. Forinden forundersøgelse og udnyttelse og dertil sigtende foranstaltninger iværksættes, skal en plan for virksomheden være godkendt af Naalakkersuisut.

§ 10. En virksomhed, der meddeles tilladelse til udnyttelse må alene etablere og drive virksomhed med vandkraftanlæg jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan meddele tilladelse til at en virksomhed, der meddeles en udnyttelsestilladelse, også må drive anden tilknyttet virksomhed. Tilladelse til etablering og drift af tilknyttede virksomhed fastsættes som en del af en udnyttelsestilladelse på de deri fastsatte bestemmelser og tilladelsesvilkår.

§ 11. Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om og vilkår for tilladelser til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi. Naalakkersuisut kan blandt andet fastsætte bestemmelser og tilladelsesvilkår om;

- 1) overskydende produktionskapacitet og om levering af en del af produktionen til et offentligt elnet eller private parter,
- 2) at tvister mellem Naalakkersuisut og rettighedshaveren om, hvorvidt de i tilladelsen fastsatte vilkår er opfyldt skal indbringes for en voldgiftsret, hvis afgørelse er endelig,
- 3) udformning af forundersøgelsesprojektet og tidsplan,
- 4) dokumentation af rettighedshavers organisatoriske og tekniske kapacitet,
- 5) meddelelsespligt og krav om garantistillelse, og
- 6) reetablering af fysiske forhold og sikkerhedsstillelse herfor.

Stk. 2. Tilladelse til etablering og drift af et vandkraftanlæg, hvis produktion i størst omfang anvendes i forbindelse med udnyttelse af mineralske råstoffer, meddeles af Naalakkersuisut efter inatsisartutlov om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydninger herfor (råstofloven). En sådan tilladelse kan kun meddeles, når en tilladelse til udnyttelse af vandkraftressourcen er meddelt i henhold til nuværende inatsisartutlov, jf. § 4, stk. 2. Bestemmelser og tilladelsesvilkår fastsat i medfør af stk. 1 eller andre regler i inatsisartutloven kan af Naalakkersuisut fraviges i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer samt etablering og drift af vandkraftanlæg i forbindelse dermed.

Stk. 3. En rettighedshaver og andre omfattet af inatsisartutloven skal betale udgifter i forbindelse med enhver myndighedsbehandling efter loven. Betalingen kan opkræves som gebyrer eller udgiftsrefusion. Gebyrer fastsættes under hensyntagen til de udgifter, der

medgår til sagsbehandlingen og myndighedsbehandlingen, herunder udgifter til tilsyn og ekstern rådgivning og bistand. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser og tilladelsesvilkår derom.

Stk. 4. Det fastsættes i en tilladelse til udnyttelse, i hvilket omfang rettighedshaveren skal betale vederlag til Grønlands Selvstyre. Det kan herunder fastsættes, at der skal betales et vederlag beregnet på grundlag af størrelsen af den vandkraftressource, der er omfattet af tilladelsen (volumenvederlag), på grundlag af den konkrete udnyttelse af vandkraftressourcen (udnyttelsesvederlag) eller på grundlag af den energi, som produceres (produktionsvederlag). Der kan ligeledes fastsættes vilkår om betaling til Grønlands Selvstyre af en andel af det økonomiske udbytte af den af tilladelsen omfattede virksomhed (udbyttevederlag).

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om, at rettighedshaveren skal anvende grønlandsk arbejdskraft. I det omfang det er nødvendigt for virksomheden, kan rettighedshaveren dog anvende arbejdskraft fra andre steder end Grønland, når tilsvarende kvalificeret arbejdskraft ikke er til rådighed i Grønland. Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om, at rettighedshaveren skal anvende grønlandske virksomheder ved entrepriser, leverancer og tjenesteydelser. Andre virksomheder kan dog anvendes, hvis grønlandske virksomheder ikke er konkurrencedygtige i teknisk eller kommerciel henseende.

Stk. 6. Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om, at rettighedshaveren skal foretage undersøgelser og vurderinger af tekniske, miljømæssige og socioøkonomiske forhold, herunder samfundsmæssig bæredygtighed, udarbejde redegørelser derom.

Stk. 7. Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår og bestemmelser om, under hvilke omstændigheder en tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse bortfalder eller kan tilbagekaldes af Naalakkersuisut. En konkret tilladelse skal angive tilladelsesvilkår derom og henvise til eventuelle bestemmelser derom.

Kapitel 4

Genforhandling af tilladelse til udnyttelse

§ 12. Når halvdelen af perioden af udnyttelsestilladelsen er forløbet, skal indehaveren af tilladelsen og Naalakkersuisut igangsætte forhandlinger om tiden efter udnyttelsestilladelsens udløb. Dog bør forhandlingerne ikke igangsættes før der er 10 år til tilladelsen udløber.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan meddele forlængelse af tilladelsesperioden for en udnyttelsestilladelse med op til yderligere 20 år. Naalakkersuisut kan i en udnyttelsestilladelse meddele rettighedshaveren en ret til en forlængelse af tilladelsesperioden med op til 20 år, såfremt fastsatte vilkår opfyldes.

Stk. 3. Den samlede tilladelsesperiode for en udnyttelsestilladelse må ikke være længere end 80 år.

Stk. 4. Kan der ikke opnås enighed om tiden efter udnyttelsestilladelsens udløb, kan Naalakkersuisut beslutte, at vandkraftanlægget skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre, jf. § 14, stk. 1.

§ 13. Naalakkersuisut og indehaveren af tilladelse til udnyttelse kan indgå aftale om, at vandkraftanlægget skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre forud for udløb af perioden for tilladelse til udnyttelse.

Kapitel 5

Hjemfaldsret

§ 14. Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår om eller beslutte, at et vandkraftanlæg skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre, når en tilladelse til udnyttelse udløber eller ophører. Indehaver af tilladelsen skal da overdrage vandkraftanlægget samt alle de hertil hørende indretninger, herunder dæmninger, kanaler, tunneler, bassiner, rørledninger, turbiner, transmissionsledninger, infrastruktur m.v. samt boliger og udstyr i tilknytning til drift af vandkraftanlægget til Grønlands Selvstyre med fuld ejendomsret og uden vederlag.

Stk. 2. Hjemfaldsret fastsat ved udstedelse af tilladelse, jf. § 7, skal registreres ved Retten i Grønland.

Stk. 3. I forbindelse med en beslutning om hjemfald, jf. stk. 1, kan Naalakkersuisut beslutte, at vandkraftanlægget skal overdrages i fuld driftsmæssig stand, medmindre det er åbenbart, at et sådant vilkår ville være uforholdsmæssig bebyrdende for udnyttelsestilladelsens indehaver.

Stk. 4. I de sidste 3 år før et vandkraftanlæg skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre i henhold til denne inatsisartutlov, har Naalakkersuisut ret til fuld og uhindret adgang til vandkraftanlægget samt dertil hørende indretninger og til at foretage nødvendige dispositioner til forberedelse af Grønlands Selvstyres overtagelse og sikring af en fortsat kontinuerlig drift. Dette skal ske uden væsentlig ulempe eller udgift for indehaveren af tilladelse til udnyttelse.

Stk. 5. Hjemfalder vandkraftanlægget ikke til Grønlands Selvstyre, skal indehaveren af udnyttelsestilladelsen indstille virksomheden og foretage nedlukning af vandkraftanlægget i overensstemmelse med de af Naalakkersuisut fastsatte regler herom og vilkår fastsat i tilladelsen.

Stk. 6. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere tilladelsesvilkår og bestemmelser om hjemfaldsret, herunder om forholdene nævnt i stk. 1-5.

§ 15. Alle hæftelser og byrder, som hviler på vandkraftanlægget falder bort, når vandkraftanlægget hjemfalder i henhold til § 14, stk. 1.

§ 16. Naalakkersuisut kan indgå aftale om udleje af et hjemfaldet vandkraftanlæg. Lejer meddeles tilladelse til udnyttelse efter bestemmelserne i denne inatsisartutlov.

Kapitel 6

Myndighedsbehandling

§ 17. Ansøgning om tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse indgives til Naalakkersuisut.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan bestemme, at virksomhed omfattet af denne inatsisartutlov forvaltes af én myndighed og kan inden for denne inatsisartutlovs rammer fastsætte nærmere regler for forvaltningens udøvelse.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan med respekt af lovgivning, hvorved kompetence er henlagt til andre myndigheder, fastsætte bestemmelser og tilladelsesvilkår om udførelse af virksomhed og aktiviteter omfattet af tilladelser efter inatsisartutloven i og uden for de af tilladelserne omfattede områder samt om andre aktiviteter og forhold omfattet af inatsisartutloven.

§ 18. Forud for meddelelse af tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse indhentes udtalelser hos de berørte kommuner og udtalelser fra relevante myndigheder. Naalakkersuisut skal fastsætte en frist for afgivelse af udtalelse på mindst 4 uger.

§ 19. Ansøgere om tilladelse og indehavere af tilladelse skal meddele Naalakkersuisut alle oplysninger, som Naalakkersuisut anser for nødvendige for myndighedsbehandlingen efter inatsisartutloven, regler fastsat i medfør heraf og vilkår for tilladelse.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om meddelelse af oplysninger, herunder regler om at meddelte oplysninger ikke omfattes af regler om aktindsigt.

Kapitel 7

Tilsyn

§ 20. Naalakkersuisut fører tilsyn med rettighedshaveres virksomhed i henhold til denne inatsisartutlov og kan meddele påbud om overholdelse af inatsisartutloven samt regler og vilkår fastsat i medfør af inatsisartutloven.

Stk. 2. Naalakkersuisut har uden retskendelse og mod behørig legitimation adgang til alle dele af virksomheden i det omfang, det er påkrævet for varetagelsen af tilsynet.

Stk. 3. Hvis indehaver af tilladelse ikke inden for en fastsat rimelig frist efterkommer påbud, kan Naalakkersuisut lade disse gennemføre for indehaverens regning og risiko.

Kapitel 8

Andre bestemmelser

§ 21. Tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse skal registreres ved Retten i Grønland.

Stk. 2. Enhver overdragelse, direkte eller indirekte, af en tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse skal godkendes af Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan meddele rettighedshaver en forhåndsgodkendelse til en overdragelse på vilkår fastsat af Naalakkersuisut.

Stk. 3. I forbindelse med godkendelse af en overdragelse af en vandkrafttilladelse efter stk. 2 godkender Naalakkersuisut også en overdragelse af tilladelser m.v. efter lovgivningen om planlægning og arealanvendelse for arealer og anlæg m.v. omfattet af vandkrafttilladelsen. Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår for godkendelsen.

§ 22. En rettighedshaver er erstatningsansvarlig efter de almindelige erstatningsregler for skader, der forvoldes ved virksomhed eller aktiviteter omfattet af tilladelsen, medmindre anden lovgivning foreskriver et videregående ansvar.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte tilladelsesvilkår om, at rettighedshaverens erstatningsansvar skal være omfattet af en forsikring eller anden form for sikkerhedsstillelse.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om, at erstatningsansvar for entreprenører, leverandører og tjenesteydere, i det omfang deres ydelser anvendes ved virksomhed eller aktiviteter omfattet af en tilladelse efter denne inatsisartutlov, skal være omfattet af en forsikring eller anden form for sikkerhedsstillelse.

§ 23. Indehavere af tilladelse til udnyttelse skal foretage de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af uvedkommendes adgang til vandkraftanlægget og de til tilladelsen tilhørende områder, der udgør en særlig risiko for personer, der færdes i området.

Kapitel 9

Ekspropriation

§ 24. Naalakkersuisut bemyndiges til ved ekspropriation at erhverve ejendom og rettigheder, hvis det findes nødvendigt for gennemførelsen af forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer. Ekspropriationen sker efter reglerne i landstingslov om ekspropriation.

Kapitel 10

Sanktioner

§ 25. Der kan idømmes foranstaltninger efter kriminalloven for den, der:

- 1) uden tilladelse udfører virksomhed omfattet af § 1,
- 2) tilsidesætter regler i inatsisartutloven,
- 3) tilsidesætter vilkår meddelt i henhold til inatsisartutloven eller i henhold til bestemmelser fastsat i medfør af inatsisartutloven,
- 4) undlader at efterkomme påbud meddelt i henhold til § 20, i henhold til bestemmelser fastsat i medfør af inatsisartutloven eller i henhold til tilladelsesvilkår, eller
- 5) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som en myndighed har krav på i henhold til § 6, stk. 1, § 19, stk. 1, i henhold til bestemmelser fastsat i medfør af inatsisartutloven eller i henhold til tilladelsesvilkår.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af en virksomhed, som helt eller delvist ejes af staten, Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab, et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden med videre som sådant ansvar. Tilsvarende gælder hvis overtrædelsen er begået af Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab.

Stk. 3. I bestemmelser, der fastsættes i medfør af denne inatsisartutlov, kan det fastsættes, at overtrædelse af bestemmelserne kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven eller idømmelse af bøde.

Stk. 4. I regler, der fastsættes i medfør af inatsisartutloven, kan det fastsættes, at overtrædelse af reglerne, begået af en virksomhed, som helt eller delvist ejes af staten, Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab, et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven, herunder bøde og konfiskation. Der kan ligeledes fastsættes regler om foranstaltning efter kriminalloven, herunder bøde og konfiskation, for overtrædelser begået af Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab.

Stk. 5. Idømte bøder tilfalder Landskassen.

§ 26. Er der ved en overtrædelse opnået en økonomisk fordel, konfiskeres denne efter reglerne i Kriminallov for Grønland. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af bøde.

Stk. 2. Konfiskation sker til fordel for Landskassen.

Kapitel 11

Ikrafttræden m.v.

§ 27. Inatsisartutloven træder i kraft den 1. august 2014. Samtidig ophæves Inatsisartutlov nr. 12 af 1. december 2009 om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse af vandkraftressourcer, som er omfattet af inatsisartutloven, men som er meddelt ved inatsisartutlovens ikrafttræden, bevarer deres gyldighed og forbliver i kraft for den meddelte periode. De reguleres fortsat i henhold til den hidtil gældende lovgivning.

Grønlands Selvstyre, den x. [måned] 201x

Aleqa Hammond